

jaarverslag

2018-2019

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
VOORWOORD EN INLEIDING	3
DOELEN VAN HET ONDERWIJS	4
RESULTATEN VAN HET ONDERWIJS	8
SCORE EINDTOETS	9
UITSTROOM NAAR VO	11
CONCLUSIE EN VOORUITBLIK	13
Bijlage 1 doorgaande lijn didactisch handelen	15
Bijlage 2 doorgaande lijn pedagogisch handelen	16

VOORWOORD EN INLEIDING

Schooljaar 2018-2019 was een productief schooljaar waarin door het team van De Kosmos goed is nagedacht over de staat van ons onderwijs, het leerklimaat, de samenwerking en de toekomst van de school. Na zes roerige jaren met veel directie- en teamwisselingen, is de rust teruggekeerd op school. Een betrokken team werkte het afgelopen jaar intensief samen aan de schoolontwikkeling en wij zijn trots op de positieve schoolontwikkeling.

In schooljaar 2018-2019 stonden 3 doelen en 13 subdoelen centraal. Over dit (hoge) aantal subdoelen is intern uitgebreid gesproken. Alle betrokkenen voelde urgentie en ambitie om aan de slag te gaan en het onderwijs op De Kosmos duurzaam te verbeteren. Vanaf pagina 4 en verder leest u dat 9 van de 13 doelen behaald zijn en leest u dat 4 doelen nog in ontwikkeling zijn. Deze doelen hebben we deels doorgeschoven naar het nieuwe schooljaar omdat we nog niet tevreden zijn met het resultaat.

- Effectieve instructies voor alle leerlingen: de vakspecialisten werken samen met het team het komende schooljaar verder aan het verbeteren van de instructies en het verhogen van de leerresultaten.
- Ontwikkeling van het veiligheidsplan: het huidige veiligheidsplan moet worden aangepast nu we samenwerken met Doornijkinderopvang.
- Schoolbibliotheek actualiseren: de collectie is uitgezocht, oude boeken zijn weggegeven, maar de kasten zijn nog niet vernieuwd. Ook is er nog geen investeringsplan gemaakt voor de aanschaf van nieuwe boeken.
- Beleid ontwikkelen t.a.v. ouderbetrokkenheid: per schoolvak willen we nadenken over hoe ouders kunnen helpen bij het verhogen van de opbrengsten/leerplezier. Hierbij maken we onderscheid tussen *ouderbetrokkenheid op school* en *ouderbetrokkenheid thuis*.

Dit jaarverslag is een verantwoordingsdocument over schooljaar 2018-2019, bedoeld voor ouders en anderen die bij De Kosmos betrokken zijn. Vragen naar aanleiding van dit verslag zijn van harte welkom!

Karlijn de Jonge

Directeur openbare basisschool De Kosmos

DOELEN VAN HET ONDERWIJS

Vanaf juli 2018 hebben we gewerkt aan drie hoofddoelen:

1. De leerresultaten op niveau brengen
2. Rust en structuur in de school
3. Een veilig leerklimaat voor alle kinderen.

De 13 hieronder genoemde subdoelen zijn dienend aan het behalen van deze drie hoofddoelen.

Doelen en evaluatie in één overzicht

Plan	Rust in de school
Do	4 basisregels implementeren, duidelijke afspraken maken en zorgen voor een opgeruimde school.
Check	Tijdens vergaderingen en werkmiddagen is hard gewerkt aan het op orde brengen van de school in de breedste zin van het woord. Allereerst is nagedacht over wat we willen voor/met de school. Er is letterlijk opgeruimd, maar er zijn ook afspraken gemaakt en er is geëvalueerd.
Act	Dit punt is afgerond. Samen zien we toe op de rust in de school. We willen een prettige leeromgeving voor iedereen. Tijdens vergaderingen komt dit ook in schooljaar 2019-2020 regelmatig ter sprake.

Plan	Kanjertraining
Do	Scholing voor het team, ouderavond, coaching on the job, aanschaf en implementatie leermiddelen.
Check	Het team van De Kosmos is gecertificeerd Kanjertrainer geworden, er is een ouderavond geweest, praktijkdag (coaching in the job) en er zijn nieuwe leermiddelen in gebruik genomen. Ook is er een Kanjercoördinator aangesteld die toeziet op goed gebruik van de methode.
Act	Dit punt is afgerond. De Kanjercoördinator wordt in 2019-2020 gefaciliteerd zodat zij haar taak goed kan uitvoeren. Het team heeft 6 doelen opgesteld voor 2019-2020 t.a.v. De Kanjertraining.

Plan	Goede instructies voor alle leerlingen
Do	In schooljaar 2017- 2018 is het team geschoold in het EDI- model en zorgen voor effectief rekenonderwijs. Deze nieuw verworven kennis en de gemaakte afspraken moeten worden herhaald, geëvalueerd en geborgd. Om op het gebied van taalonderwijs (vooralsnog de focus op begrijpend lezen) beleid te formuleren, volgt één leerkracht de opleiding tot taalcoördinator.
Check	De hierboven genoemde leerkracht heeft de opleiding tot taalcoördinator in juni 2019 afgerond. Er zijn meerdere bijscholingsmomenten geweest over het EDI-model i.c.m. taal- en rekenonderwijs en tijdens observaties is dit punt meerdere keren besproken geweest. De rekenmethode is in augustus 2019 vervangen en het team heeft gekozen voor de inzet van vakspecialisten om het taal- en rekenonderwijs verder te verbeteren. Er is een werkgroep doorgaande lijn didactisch handelen samengesteld en zij hebben nagedacht over hoe de instructies aan alle leerlingen versterkt kunnen worden.
Act	Dit punt is deels afgerond en deels nog in ontwikkeling. De vakspecialisten taal- en rekenonderwijs gaan in schooljaar 2019-2020 samen met het team werken aan het verbeteren van de opbrengsten. Hiervoor maken zij allereerst een kwaliteitskaart, waarna ze een plan gaan maken ter verbetering van de resultaten. Werkgroep doorgaande lijn didactisch handelen heeft een werkplan geschreven voor de komende jaren.

Plan	Ondersteuningsplan herschrijven
Do	Het team werkt volgens het nieuwe (herschreven) ondersteuningsplan. Gemaakte afspraken worden opgevolgd. De ondersteuning aan leerlingen is verbeterd. Leerkrachten hebben zicht op ontwikkeling.
Check	Het ondersteuningsplan is herschreven in juni 2019 en heeft de reeds ingezette ontwikkelingen van schooljaar 2018-2019 opgenomen. De school is echter nog volop in ontwikkeling en het plan dient komend schooljaar herzien en ge-update te worden. Het team heeft het nieuwe ondersteuningsplan in totaliteit nog niet doorgenomen. Dit is een actiepoint voor het komende schooljaar. De afspraken die gemaakt zijn rondom ondersteuning het afgelopen schooljaar worden al wel nageleefd door het team. Dit zijn afspraken rondom het pedagogisch klimaat, het didactisch handelen en zicht op ontwikkeling.
Act	Het ondersteuningsplan is herschreven. Op 23 september wordt het ondersteuningsplan uitgereikt aan het team en tijdens de PV van 8 oktober wordt het plan besproken. Halverwege 2019-2020 moet het ondersteunings-plan opnieuw doornemen worden en aanpast waar nodig om de informatie up to date te houden.

Plan	Scholing en invoering meldcode Kindermishandeling
Do	Het team weet hoe te handelen bij vermoedens van kindermishandeling.
Check	Het team heeft de scholing 'meldcode kindermishandeling' gevolgd en weet hoe te handelen bij vermoedens van kindermishandeling. Hiervoor is na de training één casus anoniem besproken met het gehele team.
Act	Dit punt is afgerond. Er waren twee vermoedens van kindermishandeling en beide keren is volgens de meldcode gewerkt.

Plan	Leermiddelen onderbouw inventariseren en aanvullen
Do	De inrichting van de groepen 1, 2 en 3, het speellokaal en het schoolplein voor kleuters is verbeterd. Hiervoor zijn de materialen aangevuld, vernieuwd en opgeknapt.
Check	De school beschikt over een nieuw klimsysteem voor kinderen in de onderbouw (speellokaal), het buitenspeelsysteem is weer veilig gemaakt en opgeknapt en de inrichting van de lokalen is verbeterd. Ook wordt er sinds januari 2019 gewerkt met een digitaal keuzesysteem en ontwikkelvolgsysteem voor kleuters.
Act	Dit punt is afgerond. Voor het ontwikkelingsmateriaal voor kleuters is nu een dekkend aanbod voldoende doch minimaal aanwezig. De ontwikkelings-materialen en het klimsysteem voor het speellokaal dienen de komende jaren nog wel te worden uitgebreid. Dit wordt opgenomen in een meerjarenbegroting.

Plan	Veiligheidsplan ontwikkelen
Do	De school dient te beschikken over een veiligheidsplan
Check	De school beschikt over een veiligheidsplan maar de ontruimingsroute en afspraken zijn nog niet geoefend met kinderen. Hiervoor moet een gezamenlijk moment worden geprikt in oktober 2019.
Act	Dit punt is nog niet geheel afgerond. Begin oktober wordt het veiligheidsplan herschreven. De verbeterpunten t.a.v. sociale veiligheid zijn uitgevoerd conform het verbeterplan.

Plan	Normjaartaak invoeren
Do	Leerkrachten kennen de normjaartaak en voeren samen de activiteiten uit in/rond de school. Er is sprake van een evenredige inzet en samenwerking.
Check	Het team heeft keuzes gemaakt in het aantal feestjes dat gevierd wordt op school, de taken en activiteiten verdeeld en nagedacht hoe de tijd na lestijd besteed wordt. Autonomie voor leerkrachten om zelf professionele keuzes te maken, vinden we belangrijk. Dit is ook zo uitgewerkt in het werkverdelings-plan.
Act	Dit punt is afgerond. In oktober 2019 verdelen we opnieuw de taken. Samen dragen we zorg voor de school en maken we keuzes zodat zoveel mogelijk tijd uitgaat naar het goed voorbereiden van lessen.

Plan	Invoering continuooster
Do	Vanaf augustus 2018 werken we met een continuooster. Leerkrachten, leerlingen en ouders zijn tevreden over het continuooster en hebben waar nodig input gegeven voor verdere verbetering van het lesrooster. Het continuooster zorgt voor meer rust in de groepen en minder conflicten.
Check	De schoolleider heeft met een groot aantal leerkrachten, leerlingen en ouders gesproken over het continuooster. Men is overwegend positief over het overblijven op school, kortere schooltijd, afscheid van TSO, duidelijkheid en rust voor kinderen en ouders en het toegenomen gevoel van veiligheid. Kanvas bevestigt dit.
Act	Dit punt is afgerond. Soms zijn er nog wel vragen over de pauzes: <ul style="list-style-type: none"> • Hebben kinderen wel voldoende tijd om te lunchen? • Moeten mijn kinderen alles opeten? Waarom wel/niet? • Wat doen jullie als het regent? • Wie hebben er pleinwacht? • Wat doen jullie als er iets gebeurd is tijdens de pauze? In schooljaar 2019-2020 gaan we hier aandacht aan besteden in De Satelliet.

Plan	Schoolbib actualiseren en verplaatsen
Do	De schoolbib is verplaatst, bevat een uitnodigende collectie boeken en vernieuwde kasten.
Check	De schoolbib is verplaatst en de collectie is uitgezocht. Oude titels/afgeschreven boeken zijn meegegeven aan de kinderen. Er is één boekenkast weggedaan, deze was instabiel en gevaarlijk. Er is een inventarisatie gedaan van wat voor soort kasten nodig zijn en hoeveel.
Act	Dit punt is nog niet afgerond. De overgebleven kasten moeten nog vervangen worden en de collectie moet aangevuld worden. Hiervoor wordt een nieuwe begroting opgesteld en ingeleverd, zodat dit meegenomen kan worden in de begroting voor 2020.

Plan	Zaakvakonderwijs, methode De Zaken implementeren
Do	Alle kinderen hebben gedurende het schooljaar 2018-2019 les gehad in aardrijkskunde, geschiedenis en natuur & techniek. Deze lessen zijn methodegericht aangeboden, rekening houdend met het feit dat de kinderen hiaten hebben wat betreft deze vakken doordat de school niet beschikte over een volledige methode voor geschiedenis, natuur en techniek.
Check	Alle kinderen hebben het hele jaar les gehad volgens de Zaken: wereldzaken (aardrijkskunde), tijdszaken (geschiedenis) en natuurzaken (natuur en techniek). Omdat we al snel merkte dat de kinderen hiaten hadden in voorkennis, hebben we besloten gedurende het schooljaar niet te werken met combinatiegroepen maar de groepen op te splitsen per leerjaar. Hiervoor gaf de schoolleider en de OA (onderwijsassistent) ook een les per week. Cito wereldoriëntatie is in overleg met Leerplein055 niet afgenomen, de methodetoetsen zijn wel afgenomen.
Act	Dit punt is afgerond. Indien mogelijk participeert de OA gedurende schooljaar 2019-2020 nog bij het geven van een zaakvak aan een leerjaar.

Plan	Communicatiebeleid ontwikkelen
Do	Ouders/verzorgers werken samen met de leerkrachten tijdens (zoveel als mogelijk) geplande momenten. Ouders/verzorgers weten welke informatie zij vanuit school ontvangen en via welke kanalen. De tevredenheid hierover neemt toe.
Check	Leerkrachten merken een positief verschil in samenwerking met ouders/verzorgers. Er lijkt meer sprake te zijn van respect, wederzijds begrip en toenemend vertrouwen in de school. De nieuwe schoolregels zijn aan het begin van het schooljaar aan ouder(s)/verzorger(s) verstuurd en geven duidelijkheid en richting. Ook weten ouder(s)/verzorger(s) beter wat ze van ons mogen verwachten en wanneer. In iedere Satelliet werken we zoveel mogelijk vanuit (een deel van) onze visie: 'we doen wat we zeggen, we zeggen wat we doen'. We kijken terug en kijken vooruit. We vertellen ouders waar we mee bezig zijn geweest en wat we gaan doen.
Act	Dit punt is deels afgerond én nog in ontwikkeling. De nieuwe huisregels en communicatierichtlijnen hebben gezorgd voor meer rust in de school. Of het vertrouwen van ouders/verzorgers daadwerkelijk is toegenomen, moeten we meten met een nieuw ouder-, leerling- en leerkracht tevredenheidonderzoek. De datum waarop deze vragenlijst beschikbaar wordt gesteld vanuit Leerplein, is nog niet bekend. In 2018 is er een nieuwe Leerpleinapp in gebruik genomen. Het

	gebruik van deze app wordt op 29 oktober met het team besproken. Er schuift dan een communicatiemedewerker aan vanuit Leerplein055 die verbeterpunten bekijkt. De administratief medewerker probeert voor die tijd de technische problemen in kaart te brengen en te bespreken met het communicatiebureau dat de app ontwikkeld heeft.
--	--

Plan	Schoolplan schrijven
Do	Alle ouders/verzorger ontvangen het nieuwe schoolplan. Dit schoolplan past bij de ontwikkelingen op De Kosmos, is gericht op het verbeteren van leerresultaten en is tot stand gekomen samen met het team, leerlingen en ouders/verzorger.
Check	Tijdens schooljaar 2018-2019 hebben veel activiteiten plaatsgevonden om te komen tot een goed schoolplan: <ul style="list-style-type: none"> • Visiebijeenkomst met het team • Werkgroep-bijeenkomsten op het gebied van didactisch en pedagogisch handelen • Studiedagen over doorgaande lijn in de school en ambities. • Sessie met ouders, waarbij ouders/verzorgers gevraagd werden om input te leveren voor het schoolplan • Activiteit voor kinderen waarbij ze gevraagd werd hun droom voor de school te tekenen. • SWOT-analyse met het team
Act	Nu het strategisch plan van Leerplein055 beschikbaar is gekomen, begin september 2019, kan het schoolplan van De Kosmos definitief gemaakt worden. Hier is nog enkele weken voor nodig. Midden oktober 2019 is het schoolplan af en zal het ter goedkeuring worden voorgelegd aan de MR. De periode om te komen tot een inhoudelijk goed schoolplan, heeft dan ongeveer één jaar geduurd.

RESULTATEN VAN HET ONDERWIJS

De resultaten van de citotoetsen van groep 3 t/m 8 staan hieronder weergegeven

Obs De Kosmos (17TW)

Datum: 27-9-2019

Schooltoetskaart

School: Obs De Kosmos
 Vestiging: Hoofdlocatie
 Periode: 2017 / 2018 - 2018 / 2019
 Weergave: (Vaardigheids)score per leerjaar en trimester

		3		4		5		6		7		8		
		II	III	II	III	II	III	II	III	II	III	I	II	III
AVI														
AVI-Beheersing		0,9	1,9	3,2	4,2	6,0	6,7	6,9	7,6	8,6	9,5		10,8	10,3
AVI-Beheersing		0,9	1,9	3,7	4,2	4,9	5,9	6,9	7,8	9,3	10,2		10,8	
CITO BEGRUPEND LEZEN														
Totaal 3.0			110	131	132	139	146		164		188			
Totaal LOVS						15,7		23,7		41,3		48,9	53,3	
CITO DRIE-MINUTEN-TOETS														
Totaal 2018		18,6	32,3	39,5	47,0	70,3	78,4	68,2	74,8	76,1	87,8		95,0	
Totaal LOVS		18,6	32,6	55,9	61,6	63,8	70,7	76,6	82,7	91,3	94,7		96,5	
CITO REKENEN-WISKUNDE														
Totaal 3.0		99,6	123	162	168	211	218						215	
Totaal LOVS						65,1	74,8	81,1	89,3	98,2	103	108	94,8	
CITO SPELLING														
Totaal 3.0		142	205	264	268	283	300	306	336	356	371	360		
Totaal LOVS												143		
CITO WOORDENSCHAT														
Woordenschat			38,7											
Totaal LOVS		23,5	41,3	68,2	70,6	58,9	58,6	67,5	71,4					

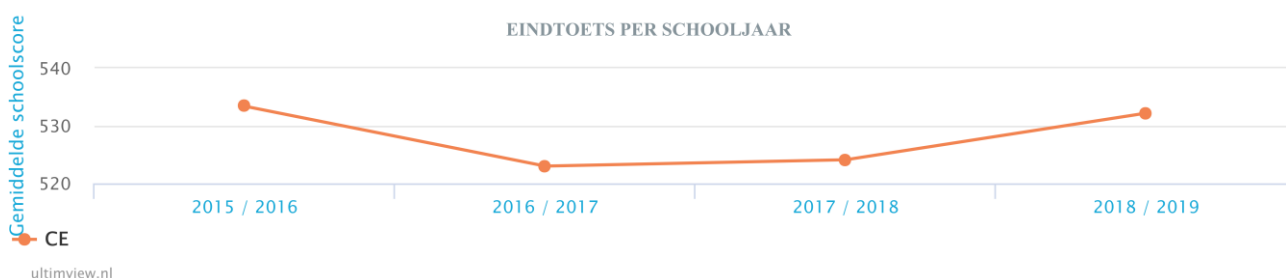
SCORE EINDTOETS

Op de Cito Eindtoets hebben we dit schooljaar een gemiddelde eindscore behaald van 532,2. Dit is voor het derde achtereenvolgende jaar onder de inspectiegrens, 8.1 punt hoger dan vorig schooljaar en dit schooljaar 0.9 punt onder de gestelde ondergrens. Hierbij is het belangrijk te noemen dat er vorig schooljaar is gewerkt volgens een uitgebreid plan om de groep 8 die is uitgestroomd in juli 2019 extra te ondersteunen.

Onderdelen van deze aanpak/ondersteuning waren aanpassing in het leeraanbod, splitsing van de groep tijdens taal- en rekenlessen door komst van een extra leerkracht, een groepsinterventie met aanwezigheid van ouder(s)/verzorger(s), extra Kanjerlessen en een intensieve samenwerking met gedragswetenschapper van het Samenwerkingsverband.

In 2018 constateerde we zorgen/achterstanden op leergebied, veiligheid en welbevinden in deze groep. Ouders en leerlingen gaven aan last te hebben van de onrustige achterliggende jaren, en noemde schooljaar 2014-2015 daarbij als dieptepunt, waarna de groep onvoldoende mogelijkheid heeft gehad om te herstellen. Voor ons als team was het duidelijk: deze groep verdient een goed laatste schooljaar op De Kosmos met de best mogelijke inzet van alle betrokkenen. Voor een voldoende resultaat op de Eindtoets was dit echter niet voldoende, voor een goed en veilig laatste schooljaar en mooi afscheid van de school, wel.

Het team van De Kosmos heeft een duidelijke ambitie: de leerresultaten op niveau brengen voor alle groepen. De komende jaren heeft het op niveau brengen van de opbrengsten daarom onze volledige aandacht.

Inspectiekaart Eindtoets

School
Weergave

Obs De Kosmos (17TW)
Uitslag Eindtoets t.o.v. inspectienorm

	2016 / 2017	2017 / 2018	2018 / 2019
Aantal deelnemende leerlingen	15	15	27
Aantal leerlingen in leerjaar 8	16	15	27
Aantal leerlingen op school	133	129	125
Aantal ongewogen leerlingen	110	109	107
Percentage gewogen leerlingen	17%	16%	14%
Naam Eindtoets	CET	CET	CET
Bovengrens inspectie	-	-	-
Landelijk gemiddelde	-	-	-
Ondergrens inspectie	532,6	532,8	533,1
EINDTOETS	523,0	524,1	532,2

 op of boven de ondergrens (voldoende)
 onder de ondergrens (onvoldoende)

UITSTROOM NAAR VO

Aan het einde van het schooljaar hebben 27 leerlingen uit groep 8 de school verlaten. De leerlingen stroomden uit naar de volgende niveaus:

Obs De Kosmos (1TTW)

Datum: 27-9-2019

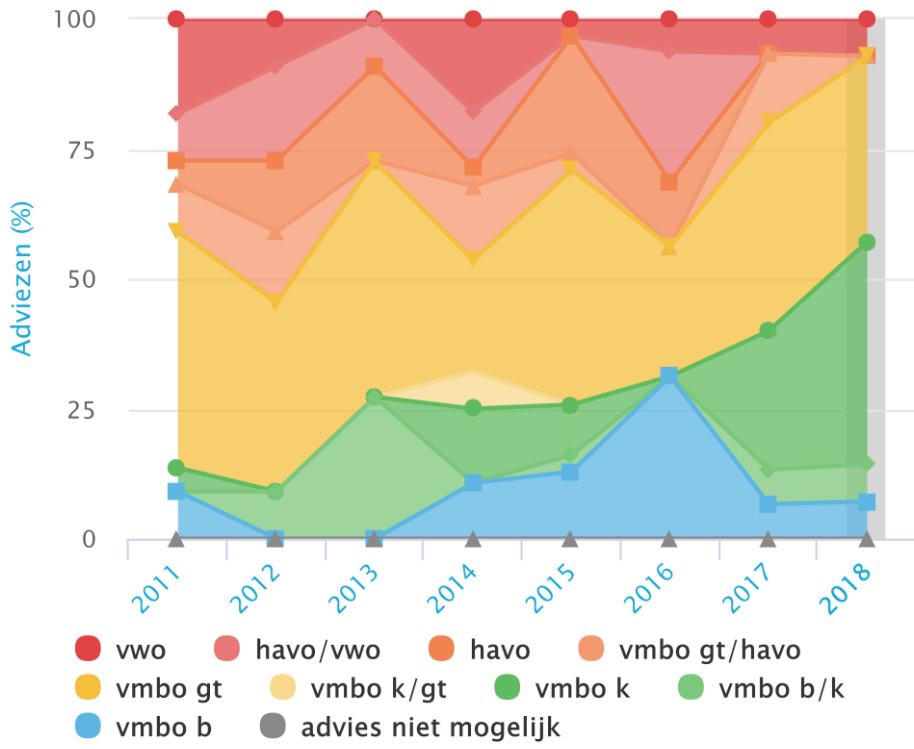
Uitstroom

Weergave

Aantal leerlingen per advies VO

	2008 / 2009	2009 / 2010	2010 / 2011	2011 / 2012	2012 / 2013	2013 / 2014	2014 / 2015	2015 / 2016	2016 / 2017	2017 / 2018	2018 / 2019
VWO	3		4	2	6	5	1	1	1	1	3
HAVO t/m VWO	1	1	2	4	6	3		4			2
HAVO			1	3	2	1	7	2			5
VMBO TL t/m HAVO			2	3	2	4	1		2		3
VMBO BL t/m VMBO TL					1						
VMBO GL t/m VMBO TL					1						
VMBO KL t/m VMBO TL						2					3
VMBO TL	1		9	8	7	6	13	4	6	5	2
VMBO BL					3	3	4	4	1	1	2
VMBO BL, met LWOO			2					1			
VMBO BL t/m VMBO GL					1						
VMBO BL t/m VMBO KL				2	3		1		1	1	4
VMBO GL							1				
VMBO GL, met LWOO			1				1				
VMBO KL	1					4	3		4	6	3
VMBO KL, met LWOO			1								
Praktijkonderwijs							1			1	
	6	1	22	22	32	28	33	16	15	15	27

SCHOOLADVIEZEN PER JAAR

ultimview.nl

CONCLUSIE EN VOORUITBLIK

In het jaarverslag 2017-2018 schreven we: "de basis moet op orde". Hier hebben we het afgelopen jaar hard aan gewerkt met alle betrokkenen in/rond de school. Het team van De Kosmos voelt in toenemende mate het vertrouwen terugkomen van leerlingen en ouders/verzorgers en dat doet ons goed.

Het motiveert ons om planmatig en geconcentreerd te blijven werken aan verbetering van het onderwijs. Toch zijn we er nog niet. De leeropbrengsten van onze leerlingen moeten omhoog. Hiervoor hebben we een duidelijk pad voor ogen, beschreven in onze nieuwe visie (en plannen):

Bij ons op De Kosmos zie je zowel pedagogisch als didactisch een duidelijke doorgaande lijn van groep 1 t/m 8. We hebben de groepen en leerlingen goed in beeld en passen ons handelen daarop aan. We laten leerlingen kennismaken met nieuwe vaardigheden, zodat zij hun eigen talenten kunnen gaan ontwikkelen.

We stimuleren de leerlingen om samen te werken, leren hun verantwoordelijkheid te nemen en eigenaarschap te ontwikkelen. In samenwerking met leerlingen en ouders zorgen we voor een positief school- en groepsklimaat, met aandacht voor iedereen.

We zijn een sterk en positief team. We leren van en met elkaar en zijn samen verantwoordelijk voor de school. In onze communicatie naar leerlingen, ouders en elkaar zijn we open, eerlijk en duidelijk. We doen wat we zeggen en we zeggen wat we doen.

Het jaarplan 2019-2020 zal daarom de volgende onderwerpen bevatten:

- Effectieve instructies voor alle leerlingen: de vakspecialisten werken samen met het team het komende schooljaar verder aan het verbeteren van de instructies en het verhogen van de leerresultaten voor Taal, Rekenen en Lezen.
- Beleid ontwikkelen t.a.v. ouderbetrokkenheid: per schoolvak willen we nadenken over hoe ouders kunnen helpen bij het verhogen van de leeropbrengsten en het leerplezier. Hierbij maken we onderscheid tussen *ouderbetrokkenheid op school* en *ouderbetrokkenheid thuis*. Ook het kennismaken met nieuwe vaardigheden hoort hier wat ons betreft bij (denk aan: leren over techniek, handenarbeid, toneelspelen, muziek, etc).

- Voortgezet leesmethode vervangen, inclusief onderzoek naar begrijpend lezen: de huidige voortgezet leesmethode is incompleet en verouderd. Deze methode moet daarom vervangen worden. Ook moet goed gekeken worden naar het aanbod voor Begrijpend Lezen. Sluit Nieuwsbegrip XL in voldoende mate aan bij onze leerlingen? Wat wijst onderzoek uit?
- Ontwikkeling van het veiligheidsplan: het huidige veiligheidsplan moet worden aangepast nu we samenwerken met Doornijkinderopvang.
- Schoolbibliotheek actualiseren: de collectie is uitgezocht, oude boeken zijn weggegeven, maar de kasten zijn nog niet vernieuwd. Ook is er nog geen investeringsplan gemaakt voor de aanschaf van nieuwe boeken.
- Borgen & implementeren van nieuwe methodes en afspraken: In schooljaar 2018-2019 zijn we gaan werken met een nieuwe Zaakvakmethode. In schooljaar 2019-2020 gaan we werken met een nieuwe rekenmethode en aanvankelijk lees- en schrijfmethode. Deze methodes moeten goed geïmplementeerd en geborgd worden. Hier is veel aandacht voor tijdens vergaderingen. Dit geldt ook voor de pedagogische doorgaande lijn die we hebben ontwikkeld waar de kanjertraining, huisregels en de regel van de maand onderdelen van zijn.
- Ontwikkelen van een nieuwe weektaak, portfolio (verzameling van het resultaat van de weektaken) en beleid op kindgesprekken: in de toekomst willen we werken met een nieuwe weektaak waarin kinderen meer kans krijgen om nieuwe vaardigheden te ontwikkelen. Dit willen we verzamelen in een portfolio en bespreken tijdens kindgesprekken, waarbij een kind de ouder- en leerkracht inzage geeft in het portfolio. Dit is een ambitie die we dit schooljaar verder willen formuleren/ontwikkelen.

We kijken uit naar schooljaar 2019-2020.

Het leerdoel staat centraal!

We laten leerlingen kennis maken met nieuwe vaardigheden.

We stellen het leerdoel centraal; welke les we ook geven (of bij de kleuters een lessenserie), alle aandacht gaat uit naar het doel van de les. Dus wat de kinderen leren tijdens de les is voor iedereen duidelijk en wordt altijd geëvalueerd.

We zorgen ervoor dat in de klassenmappen de leerdoelen terug te vinden zijn per dag. De leerdoelen worden elke dag op het whiteboard geschreven, zodat de kinderen weten wat ze gaan leren.

Bij de kleuters staat het dagritme centraal dit maken we visueel met pictogrammen op het whiteboard. In de groepen 3 tot en met 8 werken we ook met pictogrammen voor de dagindeling op het whiteboard. De lesdoelen staan erachter vermeld.

Instructie-vaardigheden

We hanteren het effectieve directe instructiemodel (EDI-model). In de combinatiegroepen werkt de ene groep zelfstandig als de andere groep instructie krijgt. Bij de kleuters wordt het EDI-model ingezet volgens 'EDI bij de kleuters'.

Kinderen hebben een vaste leerkracht, maar daar waar nodig werken we groeps-doorbroken. Dit zal altijd in overleg met IB plaatsvinden. Dit is mogelijk doordat we met gelijke roosters werken. Dit betekent dat de lessen lezen, rekenen, taal en zaakvakonderwijs in groep 4 t/m 8 op hetzelfde moment plaatsvinden.

We stimuleren de kinderen om samen te werken.

We starten bij de kleuters met de inzet van coöperatieve werkvormen om de samenwerking tussen leerlingen te bevorderen. Daarnaast werken we met specifieke didactische hulpmiddelen om het samenwerken bij leerlingen te bevorderen (zoals het stoplicht vanaf groep 1 en het beurtenstokje).

We leren de kinderen om hun verantwoordelijkheid te nemen en eigenaarschap te ontwikkelen.

In groep 1 t/m 8 werken we aan het bevorderen van de zelfstandigheid van de leerlingen. Per leerjaar staan de afspraken uitgewerkt in de doorgaande leerlijn 'zelfstandig werken'.

In de groepen 1 en 2 werken we met het planbord. In de groepen 3 t/m 8 werken we met een overzichtelijke, uniforme en uitdagende weektaak. In de weektaak staan de doelen van de week ('het verplichte werk') en zorgen we voor uitdagende taken waarbij nieuwe vaardigheden en talenten worden ontwikkeld.

We hebben groepen en leerlingen goed in beeld en passen ons handelen daarop aan.

We hebben alle leerlingen goed in beeld. We vinden het belangrijk om alle leerdoelen bij alle kinderen steeds te checken. We geven instructies op drie niveaus: basis, verlengd en verrijkt. In de Goudse ruit is per vakgebied terug te vinden welk kind, welke aanpak nodig heeft. Als dit onvoldoende resultaat geeft kijkt de intern begeleider in samenspraak met de leerkracht altijd mee en volgt er een plan van aanpak.

We verzamelen het werk van de kinderen in een portfolio, dit is eigendom van het kind en laat het kind aan de ouders zien tijdens het ontwikkelgesprek.

Bijlage 2. Doorgaande lijn pedagogisch handelen

Wij zijn een school voor kanjers!

Op De Kosmos hebben we een open, positieve houding:

- We helpen elkaar.
- We stimuleren om samen te werken.
- We vieren feestjes en successen.
- We geven elkaar aandacht en complimenten.
- We communiceren open, eerlijk, duidelijk en met respect.
- We besteden aandacht aan waarden en normen.

Wij hanteren duidelijke afspraken:

- Kanjerafspraken
- Basisregels; elke maand staat een regel centraal

(Zie hieronder)

Deze afspraken zijn zichtbaar in de hele school en gelden voor iedereen die bij de school betrokken is. We verwachten hierin steun en medewerking van ouders.

Grensoverschrijdend gedrag accepteren we niet. Is hier wel sprake van, dan hanteren we een duidelijk protocol.

Wij spreken de Kanjertaal:

- We spreken en handelen vanuit de rechthoek en niet vanuit de driehoek
- Alle kinderen mogen leren, gedrag dat nog niet goed gaat krijgt de kans zich te verbeteren

(Zie hieronder)

We leren de kinderen om hun verantwoordelijkheid te nemen en eigenaarschap te ontwikkelen. Door:

- aandacht te besteden aan het zorgvuldig omgaan met spullen van school, van een ander en van jezelf.
- 2 keer per jaar een kindgesprek te voeren (leerkracht-leerling)
- 2 keer per jaar een ontwikkelgesprek te voeren (ouder-leerling-leerkracht) -> ambitie voor schooljaar 2020-2021!

Daarmee laten we talenten opbloeien en investeren we in het opbouwen van een positieve relatie.

Kanjerafspraken

We vertrouwen elkaar	Tijger, kanjer (Witte pet gedrag)
We helpen elkaar	Tijger, kanjer (Witte pet gedrag)
Je speelt niet de baas	Pestvogel, vlerk (Zwart pet gedrag)
Je lacht niet uit	Aap, pijs (Rode pet gedrag)
Je doet en bent niet zielig	Konijn, de bange (Gele pet gedrag)

Basisregels OBS de Kosmos

1. We zorgen voor een prettige leeromgeving

- We lopen en praten rustig.
- We werken rustig in de gang en op de computers.
- We praten met fluisterstem of werken stil.
- We gaan stil naar de wc zonder anderen te storen.
- We lopen rustig op de trap, aan de rechterkant en glijden niet naar beneden.
- We sluiten de deuren zachtjes.

2. We houden de school netjes

We doen jassen en toebehoren in de opbergzak aan de kapstok (groep 1 t/m 4).

We hangen de jassen en tassen netjes op aan de kapstok (groep 5 t/m 8).

We laten onze werkplek netjes achter.

We schuiven onze stoelen aan.

Kleuters doen hun tas en beker/trommel in hun la. De andere groepen hangen hun tas aan de kapstok en doen hun beker/trommel op de daarvoor bestemde plek in de klas.

We gooien afval in de afvalbak.

We zijn zuinig op de natuur, de spullen in school en de spullen van elkaar.

3. Eerst denken, dan doen

We houden ons aan de Kanjerregels.

We stimuleren zelfredzaamheid. "Suggestie: We durven elkaar aan te spreken op de afspraken"

We stimuleren het oplossingsvermogen van de kinderen. Suggestie: "We denken eerst zelf na over een oplossing voordat we om hulp vragen.

We hebben een positieve houding.

4. We zijn aardig voor elkaar

We pesten niet (zie pestprotocol).

We zijn behulpzaam voor een ander.

We troosten elkaar.

We zeggen sorry.

Een grapje is leuk wanneer de ander er ook om kan lachen.

We hebben respect voor elkaars mening.

Iedereen mag zichzelf zijn.

We doen elkaar geen pijn met woorden en lichamelijk.

We lachen niemand uit.

Niemand speelt de baas.

We vertrouwen elkaar.

We zijn eerlijk tegen elkaar.

We noemen elkaar bij de naam.

We spreken en handelen vanuit de rechthoek

Wereld van vertrouwen

- Wederzijds respect
- Onderwijs
- Beschaving, fatsoen
- Ego-loos
- Zelfbeheersing
- Overleggen, dialoog
- Uitleg geven
- Vragen stellen: onmacht of onwil?
- Liefdevol begrenzen
- Verbazing of verwondering: wil jij echt onwaardig doen?
- Oplossingsgericht
- In de toekomst houdbaar
- 80%

Niet vanuit de driehoek:

Kanjerleerkrachttaal

1. Je benoemt wat je ziet en hoort

'Ik hoor je steeds lachen tijdens zelfstandig werken'

2. Geef aan wat het met jou doet

'Het stoort mij bij mijn instructie'

3. Vraag of het de bedoeling van haar/hem is

'Is het jouw bedoeling om mij/ons te storen bij het werken?'

4. Bij ja, gebruik eerst leiderstaal en bij geen effect volgt een sanctie

'Stoppen, nu!' Als dit écht de bedoeling is, nooit accepteren

5. Bij nee geef je erkenning

'Fijn, wat ga je nu doen?' ..... Goed dat je nu rustig gaat werken, wij kunnen nu ook goed doorwerken.' Succes!